

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA OBCHODU A SLUŽIEB

Mierová 1973/79, 066 01 Humenné

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

PODNIKANIE V REMESLÁCH A SLUŽBÁCH

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Mierová 1973/79, 06601 Humenné
Názov školského vzdelávacieho programu	PODNIKANIE V REMESLÁCH A SLUŽBÁCH
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – SKKR 4
Dĺžka štúdia	2 roky - nadstavbové štúdium
Forma štúdia	večerná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠKVP	31. august 2023
Miesto vydania	SOŠ OaS, Mierová 1973/79, Humenné
Platnosť ŠKVP	1. september 2023 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	e-mail	Iné
RNDr. Oľga Skysľaková	Riaditeľka školy	+421 915869094	sousluhe@nexta.sk	www.sousluzhe.edu.sk
Ing. Michaela Tomčáková	Zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	+421 915869093	zastupcasosoas@gmail.com	
Ing. Katarína Dzuracká	Zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie	+421 917309386	pvzastupca2@gmail.com	
Mgr. Monika Harvanová	Hlavná majsterka			
Bc. Eva Gáborová	Vedúca technicko- ekonom. úseku			
RNDr. Justína Horníková	Výchovný a kariérový poradca			

Zriaďovateľ:

Prešovský samosprávny kraj
Odbor školstva
Námestie mieru 2
080 01 Prešov

Tel.: 051/ 70 81 702
e-mail: skolstvo@vucpo.sk

Humenné 31.08. 2023

RNDr. Oľga Skysľaková

riaditeľka školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
1.09. 2017	1.09. 2017	- odbor v tejto forme (večernej) zavedený do siete od 1.09. 2017
		- zapracovaný Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2 pod číslom 2017-1053/10961:12 s účinnosťou od 1. septembra 2017 začínajúc prvým ročníkom.
1.09.2018	1.09.2018	- zapracovaná Mediálna výchova ako prierezová téma do procesu vzdelávania
1.09.2018	1.09.2018	- zapracovaný plán školskej knižnice do procesu vzdelávania.
1.09.2022	1.09.2022	Zmena podľa Dodatku č.10 pre odborné vzdelávanie a prípravu skupín odborov 62 Ekonomické vedy; 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II - Aktualizácia kľúčových kompetencií v zložke Charakteristika ŠkVP v nadstavbovom štúdiu Podnikanie v remeslách a službách v podkapitole 3.2.1 Kľúčové kompetencie. - Aktualizácia vzdelávacích štandardov pre ekonomické vzdelávanie v podkapitole 3.3 Charakteristika absolventa. Štandardy spoločné pre všetky učebné a študijné odbory skupiny odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II
01.09.2023	01.09.2023	- zavedenie Slovenského kvalifikačného rámca – SKKR 4

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 6403 L podnikanie v remeslách a službách

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Mierová 1973/79, 066 01 Humenné
Názov školského vzdelávacieho programu	PODNIKANIE V REMESLÁCH A SLUŽBÁCH
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov učebného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – SKKR 4
Dĺžka štúdia	2 roky - nadstavbové štúdium
Forma štúdia	večerná

2.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom vzdelávacom programe Podnikanie v remeslách a službách v študijnom odbore 6403 L podnikanie v remeslách a službách zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie. Teoretické aj praktické vyučovanie je organizované v priestoroch školy. Dvojročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre podnikateľskú oblasť v rozličných remeselných odboroch a službách.

Predpokladom pre prijatie do nadstavbového študijného odboru Podnikanie v remeslách a službách je úspešné ukončenie trojročného učebného odboru v oblasti všetkých remesiel a služieb a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na trojročnom učebnom odbore, záujem uchádzačov o štúdium. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

Výučba bude prebiehať večernou formou v poobedňajších hodinách podľa rozvrhu. Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku a na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v jednom cudzom jazyku. Žiak pozná vybrané diela slovenskej a svetovej literatúry, dejiny slovenského národa a významné obdobia svetových dejín. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie, a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní sa dôraz kladie na ovládanie odbornej terminológie v oblasti podnikania a podniku. Absolvent preukazuje praktické zručnosti, má potrebné znalosti z odborných predmetov, ekonomika, podnikanie v remeslách a službách, účtovníctvo, základy podnikateľského myslenia a odborná prax - cvičná firma. Odborná zložka vzdelávania formuje základné odborné a psychologické predpoklady žiakov pre kvalifikovaný výkon povolania.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení

problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné, formou účelovo zameranej diskusii alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitosť medziľudských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy, napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne.

Školský vzdelávací program Podnikanie v remeslách a službách je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na odporúčenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Študijný odbor 6403 L podnikanie v remeslách a službách nie je vhodný pre žiakov, ktorí trpia poruchami funkcie nervového systému. Do študijného odboru sú prijímaní len uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť posúdil a písomne potvrdil lekár.

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku školy. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko-psychologických poradní, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi, ale aj s inštruktormi praktickej prípravy, ktorí boli poverení praktickou inštruktážou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

2.2 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru: **6403 L podnikanie v remeslách a službách**

Dĺžka štúdia:	2 roky - nadstavbové štúdium
Forma štúdia:	večerná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	- úspešné ukončenie trojročného učebného odboru - podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na nadstavbové štúdium - zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium.
Spôsob ukončenia štúdia:	maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie o maturitnej skúške dodatok k vysvedčeniu o maturitnej skúške
Poskytnutý stupeň vzdelania:	úplné stredné odborné vzdelanie SKKR 4
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	podnikateľské subjekty rozličných odborov, súkromný sektor, podnikanie
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	Študijné odbory bakalárskeho štúdia pre absolventov nadstavbového štúdia nadväzujúcich na predchádzajúci učebný odbor štúdia, pedagogické minimum, vysoké školy rôzneho zamerania, podnikateľská prax

2.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe Podnikanie v remeslách a službách v študijnom odbore 6403 L podnikanie v remeslách a službách zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie.

Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy na Družstevnej 1475, Humenné. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie

oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v jednom cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, účtovníctva, podnikania v remeslách a službách, administratívy a korešpondencie, základov podnikateľského myslenia. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Praktické vyučovanie je organizované formou odbornej praxe - cvičnej firmy takisto v priestoroch školy. Žiaci si prakticky precvičujú založenie podniku, tvorbu podnikateľského plánu, vedenie administratívy, vedenie účtovníctva a ďalšie etapy riadenia a práce v podniku.

Študijný odbor 6403 L podnikanie v remeslách a službách integruje teoretické a praktické vyučovanie. V 1. aj 2. ročníku sú v dotácii hodín zastúpené takmer v rovnakom pomere. To znamená že štúdium je rovnako zamerané na všeobecnovzdelávacie ako aj na odborné vzdelávanie.

Maturitná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠ SR.

2.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Na prijatie do študijného odboru 6403 L podnikanie v remeslách a službách môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdí všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

2.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravia neohrozujúcej práci vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku a musia sa doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory na vyučovanie musia svojimi podmienkami vyhovovať bezpečnostným, hygienickým a protipožiarным požiadavkám. Žiaci musia byť poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Návčik a precvičovanie činností, musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Ak to vyžaduje charakter činností, určí učebná osnova z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany, hygienických predpisov podmienky, za ktorých sa môže výučba žiakov uskutočňovať.

Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci rozumieme:

- dôkladné oboznámenie sa s predpismi a technologickými postupmi;
- používanie technického výstroja, ktoré zodpovedá bezpečnostným, hygienickým a protipožiarным predpisom;

- používanie osobných ochranných a pracovných prostriedkov podľa platných predpisov;
- práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP – tomto odbore je to učiteľ odborných predmetov.

3 PROFIL ABSOLVENTA ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6403 L podnikanie v remeslách a službách

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Mierová 1973/79, 066 01 Humenné
Názov školského vzdelávacieho programu	PODNIKANIE V REMESLÁCH A SLUŽBÁCH
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov učebného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – SKKR 4
Dĺžka štúdia	2 roky - nadstavbové štúdium
Forma štúdia	večerná

3.1 Charakteristika absolventa

Absolvent dvojročného nadstavbového štúdia v odbore 6403 L podnikanie v remeslách a službách po ukončení štúdia úspešne vykonanou maturitnou skúškou získava prvú kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania. Absolvent je schopný vykonávať činnosti spojené s podnikateľskou praxou v rámci svojho odborného vzdelania, ktorý nadobudol počas trojročného učebného štúdia. Je schopný vykonávať práce súvisiace i s riadením a organizovaním prevádzky. Absolvent vie účtovať, zvláda vyplňanie ekonomických dokumentov. Je schopný pracovať na ekonomickom úseku v súkromnom podniku akejkoľvek právnej formy.

V rámci pracovnej pozície sú na absolventov kladené vysoké nároky na dlhodobú pamäť, komunikačné zručnosti, ekonomické znalosti a schopnosť neustále sa zdokonaľovať a vzdelávať v ekonomickej oblasti. Vysoké nároky sú kladené aj na písomný a slovný prejav, prispôsobivosť, flexibilitu, sebakontrolu, sebaovládanie, samostatnosť, kultivovanosť vystupovania, istotu a pohotovosť vystupovania.

Absolventi sa uplatnia v pracovných pozíciách ako účtovník, fakturant, personálny pracovník, skladník, prevádzkar, manažér a ďalšie pozície s ekonomickým zameraním.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v jednom cudzom jazyku, riešiť problémové úlohy, aktívne sa zapájať do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Povolanie v oblasti podnikania nie je vhodné pre žiakov s ochorením CNS a ochoreniami, ktoré zabraňujú vykonávanie kancelárskych alebo manažérskych činností. Presné posúdenie zdravotného stavu s následným odporúčaním alebo neodporúčaním výkonu tejto pozície je možné po konzultácii s lekárom.

Po ukončení štúdia získava absolvent maturitné vysvedčenie. Môže pokračovať v štúdiu na I. a II. stupni vysokej školy s ekonomickým alebo príbuzným odborným zameraním. Absolvent môže pokračovať v štúdiu na všetkých typoch vysokých škôl. Svoju kvalifikáciu môže zvyšovať rôznymi vzdelávacími cestami prípadne môže získať aj inú kvalifikáciu ako je kvalifikácia v danom študijnom odbore.

Kompetenčný profil absolventa sme vytvorili na základe kompetencií uvedených v ŠVP a analýzy povolania v priamej spolupráci so zamestnávateľmi. Analýza povolania je súčasťou analytickej štúdie. Týmto má absolvent študijného odboru garantované získanie aktuálnych vedomostí, zručností a kompetencií v závislosti od potrieb zamestnávateľov.

3.2 Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru 6403 L podnikanie v remeslách a službách po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

3.2.1 Kľúčové kompetencie

Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo. Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti.

V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;

- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
 - bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
 - aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne;
- dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
 - vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
 - pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-maily opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru.

Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;

- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca

3.2.2 Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- rozlišovať spisovný a hovorový jazyk, dialekt a štýlovo príznačné jazy, vo vlastnom prejave voliť prostriedky adekvátnej komunikačnej situácie,
- v písomnom a hovorenom prejave uplatňovať zásady slovenského pravopisu, využívať vedomostí o tvarosloví,
- používať adekvátnu slovnú zásobu vrátane príslušnej odbornej terminológie,
- orientovať sa v základnej výstavbe textu, prezentovať a obhajovať svoje stanoviská,
- vedieť položiť otázku a správne formulovať odpovede,
- vyjadrovať postoje neutrálne, pozitívne (pochvala) a negatívne (kritika, polemika),
- vyjadrovať sa vecne správne, jasne a zrozumiteľne,
- orientovať sa v rôznych literárnych smeroch,
- čítať umelecké diela a chápať ich celistvosť a estetickú pôsobnosť,
- odborne sa vyjadrovať o javoch vo svojom odbore,
- vytvoriť základné útvary administratívneho štýlu,
- samostatne získavať potrebné informácie z dostupných zdrojov, triediť ich a kriticky k nim pristupovať,
- mať prehľad o dennej tlači a tlači podľa svojho záujmu,
- komunikovať v cudzom jazyku v rámci základných tém,
- schopnosť vymieňať si informácie a názory v cudzom jazyku týkajúce sa základných všeobecných a odborných tém ústnym a písomným prejavom,
- schopnosť zvoliť si adekvátnu komunikačnú stratégiu a jazykové prostriedky, zrozumiteľne vyjadrovať hlavné myšlienky v cudzom jazyku,
- pracovať so základným cudzojazyčným textom vrátane základného odborného textu, využívať text ako poznanie a prostriedok na skvalitnenie jazykových spôsobilostí,
- pracovať so slovníkom, jazykovými a inými príručkami, internetom a ďalšími zdrojmi informácií,

- poznať a rešpektovať tradície, zvyky a odlišnosti sociálnej a kultúrnej hodnoty iných národov a jazykových oblastí,
- vysvetliť etické normy súvisiace so životom a zdravím,
- charakterizovať etiku práce,
- využívať vedomosti a spôsobilosti v praktickom živote pri riešení otázok svojho politického a občianskeho rozhodovania, hodnotenia a správania,
- konať zodpovedne a prejavovať občiansku aktivitu, vážiť si demokraciu a slobodu.

3.2.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- aktívne používať ekonomické pojmy, ovládať ich súvislosti,
- mať potrebné znalosti pre prácu s informačnou a výpočtovou technikou,
- orientovať sa v základných predpisoch, ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho a pracovného práva,
- mať poznatky o zásadách spotrebiteľskej výchovy a ochrany spotrebiteľa,
- aktívne používať ekonomické pojmy a ovládať ich súvislosti,
- chápať príčiny a dôsledky stavu a vývoja ekonomických javov a procesov,
- poznať podstatu a princípy podnikania v službách,
- kultivovaný prejav v písomnom i ústnom styku,
- poznať techniky spoločenskej komunikácie,
- komunikácie na pracovisku,
- hospodárne a ekologicky využívať majetok podniku so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- rozvíjať a dopĺňať svoje odborné vzdelanie s ohľadom na zmeny v svojej praxi,
- poznať funkcie technických zariadení, jednotnú odbornú terminológiu,
- ovládať platné normy, technologické postupy a ich aplikáciu v službách,
- poznať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, tvorby a ochrany životného prostredia.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- uplatniť v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- aplikovať v praxi základné obchodno-podnikateľské aktivity a základné zásady marketingu,
- uplatňovať estetiku práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce na prevádzke,
- voliť správne technologické postupy práce, pripraviť pracovisko, pracovné prostriedky a predmety,
- zabezpečovať bežnú údržbu pracovných prostriedkov, ktoré používa,
- preukázať základné užívateľské práce s výpočtovou technikou,
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby nenarušoval životné prostredie,
- udržiavať estetickú úroveň pracovného prostredia,

- dodržiavať základné zásady rokovania s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi,
- samostatne a tvorivo aplikovať teoretické vedomosti v praxi,
- organizovať a riadiť činnosť prevádzky,
- organizovať prácu, riadiť menší kolektív pracovníkov a koordinovať prácu v tíme,
- spropagovať produkty a vytvoriť ponukový list produktov,
- uplatňovať progresívne trendy v odbore.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru, adaptabilitou, kreativitou, disponibilitou, spoľahlivosťou, trpezlivosťou, dôslednosťou a presnosťou, schopnosťou spolupracovať, sebadisciplínou, mobilitou, schopnosťami pracovať v tíme, budovaním imidžu firmy, samostatnou prácou, dodržiavaním predpisov o ochrane spotrebiteľa, dodržiavaním firemnej kultúry, flexibilitou, profesionálnou hrdosťou, zodpovednosťou za zverený majetok, schopnosťou riešiť konfliktné situácie,
- záujmom o celoživotné vzdelávanie a schopnosťou prijímať nové poznatky s ohľadom na vývoj a technický pokrok vo svojom odbore
- empatiou, toleranciou a prosociálnym správaním,
- komunikatívnosťou a priateľskosťou,
- trpezlivosťou, vytrvalosťou, flexibilitou a kreatívnosťou,
- schopnosťou spolupráce, spoľahlivosťou, presnosťou,
- primeranou sebareflexiou, sebadisciplínou, diskretnosťou a zodpovednosťou,
- myslením v súvislostiach, rozhodným a rozvážnym konaním,
- kultivovaným vystupovaním a správaním,
- vysokou úrovňou environmentálneho vedomia.

3.3 Vzdelávací štandard

Žiaci po absolvovaní študijného odboru majú dosiahnuť:

3.3.1 Výkonový štandard:

a/ ekonomické vzdelávanie:

Absolvent má:

- vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba;
- charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru;
- vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku;

- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním;
- vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu;
- analyzovať aktívnu a pasívnu komunikáciu s finančnými inštitúciami;
- vysvetliť základné práva a povinnosti spotrebiteľov na modelových situáciách (aj z pohľadu podnikateľa) a identifikovať cenové triky a klamlivé a zavádzajúce ponuky;
- kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou a porozumieť úlohám marketingu;
- vysvetliť pojem pranie špinavých peňazí;
- opísať postup oznámenia korupcie a oznámenia podvodu;
- rozlíšiť nominálnu mzdu, reálnu mzdu a cenu práce;
- identifikovať položky bežne odpočítavané z hrubej mzdy;
- uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátne príspevky a sociálne dávky, príjem z podnikateľskej činnosti);
- opísať spôsoby krytia deficitu (úvery, splátkový predaj, leasing);
- rozlišovať legálne a nelegálne podnikateľské aktivity;
- vymedziť a porovnať právne formy pre oblasť podnikania;
- vysvetliť postup založenia a vzniku živnosti alebo iného podnikateľského subjektu v styku s verejnou správou
- zostaviť podnikateľský a finančný plán podniku – právnickej osoby;
- charakterizovať a vysvetliť rozdiel medzi priamymi a nepriamymi daňami; daňový a odvodový systém v Slovenskej republike;
- vysvetliť dohľad nad finančným trhom v Slovenskej republike – Národná banka Slovenska ako „jednotné kontaktné miesto“;
- charakterizovať finančné inštitúcie a využívanie ich produktov a služieb cez internet;
- vysvetliť možnosti, ako splácať dlhy;
- navrhnúť spôsoby riešenia schodkového a prebytkového rozpočtu;
- vysvetliť obvyklé spôsoby nakladania s voľnými finančnými prostriedkami;
- zhodnotiť ako vplyva spotreba na úspory a/alebo investície;
- stanoviť si kroky na dosiahnutie krátko, stredne a dlhodobých finančných cieľov;
- vysvetliť tvorbu ceny na základe nákladov, zisku, DPH;
- zvoliť vhodné platobné nástroje (bez/hotovostné úhrady, inkasá, platobné karty a pod.);
- vysvetliť rozdiel medzi využívaním osobného a podnikateľského účtu;
- vysvetliť algoritmus zloženého úročenia;
- identifikovať rôzne druhy úverov a ich zabezpečenie (vrátane úverov na bývanie resp. hypotekárnych úverov);
- posúdiť účel vyhlásenia (osobného) bankrotu a jeho možné dôsledky na majetok, zamestnanosť, cenu a dostupnosť úverov;
- zhrnúť práva dlžníkov a veriteľov, týkajúce sa zrážok zo mzdy a odňatia majetku v prípade nezaplatenia dlhu (exekúcia);
- uviesť rozdiel medzi sporením a investovaním;
- popísať výber vhodného poistného produktu s ohľadom na vlastné potreby;
- demonštrovať na konkrétnom príklade, aké druhy verejného poistenia je potrebné platiť pri brigádnickej činnosti študentov;
- charakterizovať dôchodkové poistenie – 1. pilier, 2. pilier a 3. pilier;
- uviesť druhy poistenia, ktoré sa môžu vzťahovať na náhodné poškodenie majetku alebo zdravia inej osoby;

- vysvetliť rozdiel medzi poistením vlastného majetku a poistením zodpovednosti súvisiacej s vlastníctvom majetku;
- vysvetliť podstatu a význam životného poistenia.

b/ teoretické vzdelávanie:

Absolvent má:

- poznať problematiku manažmentu ľudských zdrojov v pracovných činnostiach jednotlivco aj v skupinách, teóriu a metodiku motivácie a racionalizovania všetkých výrobných zdrojov,
- popísať zásady marketingu v integráciách spoločenských potrieb pri zohľadnení požiadaviek podnikateľskej etiky a legislatívy,
- používať výpočtovú techniku na spracovanie dát a evidenčné účely, na efektívnu hospodársku korešpondenciu a ekonomické rozbor a prognózy,
- používať zásady kultúrneho správania sa na verejnosti, na obchodných rokovaniach, pri nadviazaní obchodných partnerských vzťahov v tuzemsku a v zahraničí a pri styku so zákazníkmi,
- popísať postup tvorby vlastného podnikateľského plánu,
- aplikovať manažérske postupy v práci s ľuďmi a najmä metódy a spôsoby efektívnej pracovnej motivácie,
- uplatňovať princípy písania na PC hmatovou metódou,
- používať IKT,
- popísať základné činnosti, ktoré sa vyskytujú pri prevádzke obchodu a poskytovania služieb.

c/ praktické vzdelávanie:

Absolvent vie:

- zostaviť vlastný podnikateľský plán
- uplatňovať tvorivo manažérske postupy v práci s ľuďmi a najmä poznať metódy a spôsoby efektívnej pracovnej motivácie,
- používať IKT ako významný racionalizačný prostriedok podnikateľskej aktivity,
- využívať tvorivo moderné a marketingové techniky pri rešpektovaní zásad podnikateľskej etiky,
- svoju výrobnú, alebo inú podnikateľskú činnosť realizovať tak, aby maximálne šetril životné prostredie,
- viesť účtovnú evidenciu,
- vykonávať iné administratívne práce podľa požiadaviek platnej legislatívy,
- vykonávať všetky činnosti, ktoré sa vyskytujú pri prevádzke obchodu a poskytovania služieb.

3.3.2 Obsahový štandard:

Ekonomika

Úlohou obsahového štandardu ekonomika je poskytnúť žiakovi teoretické základy objasňujúce ekonomické pojmy a vzťahy, finančné hospodárenie podniku, zákonitosti v podmienkach trhovej ekonomiky. Učivo sa zameriava na objasňovanie základných ekonomických pojmov a vzťahov s orientáciou na oblasť súkromného podnikania.

Úlohou je poskytnúť ucelený obraz o organizovaní a usmerňovaní činnosti podnikateľov a celého ekonomického systému v záujme celého štátu aj vo vzťahu k zahraničiu.

Základy účtovníctva

Cieľom obsahového štandardu odovzdať žiakovi základné vedomosti a zručnosti vedenia podvojného účtovníctva a z praktickej aplikácie pri vykonávaní účtovníckych prác v malých a stredných podnikoch. Učivo oboznamuje žiaka s významom a právnou úpravou účtovníctva. Objasní mu pojem majetok, jeho zloženie a zdroje krytia. Žiak sa učí základom podvojného účtovníctva a oboznamuje sa s dokumentáciou účtovných prípadov obehom dokladov, účtovnými zápsmi a účtovnými príkladmi, účtovnou osnovou a rozvrhom, účtovaním o peniazoch, pohľadávkach a záväzkoch.

Manažment

Cieľom tohto štandardu je definovať manažment v rôznych podobách a poukázať na jeho uplatnenie v praxi.

Žiak sa oboznámi s históriou manažmentu, jeho hlavnými predstaviteľmi a ich veľkým prínosom pre manažment. V neposlednom rade získa poznatky aj z modernej teórie manažmentu resp. jednotlivých typov súčasného manažmentu – americký, japonský a európsky manažment.

Zároveň žiak nadobúda vedomosti o základných manažérskych funkciách, ktoré by mal každý podnikateľ ovládať a súčasne ich uplatňovať vo svojej činnosti.

Základy marketingu

Cieľom obsahového štandardu je využitie marketingových nástrojov pri rozvíjaní podnikateľského myslenia. Žiaci získajú poznatky pri riešení modelových situácií, prieskume trhu, zostavovaní marketingových plánov, produktových katalógov a prezentácií produktov. Žiaci sa oboznámia so spotrebiteľským správaním, segmentáciou trhu, významom a tvorbou reklamy a akcií na podporu predaja, distribúciou a ostatnými prvkami marketingovej praxe.

Technika administratívy

Obsah je zameraný aj na získanie poznatkov s vypracovávaním písomností pracovného aj osobného charakteru. Žiaci sa oboznámia s vecne, štylisticky a gramaticky správnym spracovaním jednotlivých druhov písomností, ich kontrolou a úplnosťou písomných dokladov.

Podnikateľské a manažérske činnosti

Obsah je zameraný na osvojenie zručností spojených s podnikaním a riadiacou činnosťou. Žiak sa naučí aplikovať teoretické odborné poznatky pri riešení, realizácii a vyhodnocovaní praktických úloh a konkrétnych pracovných postupov a v pracovnej činnosti uplatňovať právne normy a predpisy. Naučia sa riešiť problémové úlohy, interpretovať ich výsledky, prijímať rozhodnutia a niesť za ne zodpovednosť.

Administratívne činnosti

Obsah je zameraný aj na uplatňovanie praktických zručností pri práci s písomnosťami pracovného aj osobného charakteru. Žiaci sa naučia vecne, štylisticky a gramaticky správne spracúvať jednotlivé druhy písomností, kontrolovať presnosť, správnosť a úplnosť písomných dokladov. Súborné informácie dokážu triediť, spracúvať a hodnotiť s využitím IKT.

Komunikácia

Obsah je zameraný na osvojenie si taktnej, jasnej a zrozumiteľnej verbálnej aj neverbálnej komunikácie v bežnom spoločenskom i v odbornom kontakte. Dôraz je kladený na uplatňovanie etických princípov v správaní a konaní a uplatnenie psychologických poznatkov v komunikácii.

Cvičná firma (ekonomické cvičenia)

Učivo pripravuje žiaka na získanie poznatkov a zručností pri vybavovaní objednávok, pri vedení účtovníctva, pri platobnom styku a pod. Vedie žiaka k samostatnosti, pripravuje ho na ďalšie vzdelávanie, učí ho skupinovej práci. Žiak získava kompetencie pre riešenie komplexných obchodných prípadov, znášať zodpovednosť, ktorá vyplýva zo skupinovej práce. Učivo umožňuje žiakovi optimálnu prípravu na zamestnanie. Žiak si osvojuje odborné vedomosti a zručnosti praktickými skúsenosťami a to formou samostatne riadenej výučby. Celý vyučovací proces je založený na aktivite žiaka a na jeho samostatnej činnosti. Žiak si prakticky precvičuje – založenie, organizáciu, evidenciu a likvidáciu firmy.

3.4 Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, zamestnanie, kultúra či miesto bydliska. Je to označenie pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie. V súvislosti so zvyšovaním vedomostí v oblasti finančnej gramotnosti je podstatnou zložkou zameranie na vonkajšie prostredie na trhu práce, kde je uplatnenie možné vo forme zamestnania alebo samozamestnania.

Súčasný absolvent strednej školy nebude vykazovať rovnaký stupeň znalostí v oblasti osobných financií ako starší, finančne gramotný dospelý. Finančne gramotní absolventi stredných škôl by však mali aspoň vo všeobecnosti chápať všetky kľúčové aspekty osobných financií. Títo absolventi budú mať istotu, že budú samostatne schopní nájsť si a použiť informácie potrebné pri špecifických finančných výzvach, zoči-voči ktorým sa môžu čas od času ocitnúť. Mladí ľudia by mali mať vyvinuté podnikateľské zručnosti natoľko, aby si vedeli založiť vlastný podnik a priebežne sa prispôbovať meniacim sa požiadavkám trhu práce.

Absolvent strednej školy (vyššieho sekundárneho vzdelávania) je schopný:

- nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- poznať základné pravidlá riadenia financií,
- rozoznávať riziká v riadení financií,
- stanoviť si finančné ciele a napláňovať si ich dosiahnutie,
- rozvinúť potenciál získania vlastného príjmu a schopnosť šetriť,
- efektívne používať finančné služby,
- plniť svoje finančné záväzky,
- zveľaďovať a chrániť svoj aj zverený majetok,
- porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny, podniku,
- hodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie, inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností,
- porozumieť základným pojmom v jednotlivých témach,
- orientovať sa v oblasti finančného trhu (Národná banka Slovenska, komerčné banky, poisťovne, finanční sprostredkovatelia a ostatné finančné inštitúcie),

- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať,
- ovládať práva, povinnosti, klady a riziká osoby fungujúcej ako podnikateľ,
- zostaviť a prezentovať vlastný podnikateľský zámer, myslieť strategicky, analyzovať a riešiť problémy.

Žiak:

- rozumie zadaniam úloh, v ktorých sa tieto pojmy vyskytujú,
- vie ich správne použiť pri formuláciách svojich odpovedí,
- vie dôležité pojmy stručne opísať (definovať).

Žiakom študijných odborov, ktorí dosiahnu úplne stredné odborné vzdelanie (stredná odborná škola) je určená tretia úroveň.

Žiakmi tohto odboru sú predovšetkým ľudia z pracovnými skúsenosťami a preto jednotlivé kompetencie sú súčasťou jednotlivých tém vyučovacích hodín.

Témy:

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov
2. Plánovanie, príjem a práca;
3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov;
4. Úver a dlh;
5. Sporenie a investovanie,
6. Riadenie rizika a poistenie.

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia:

Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách

Čiastková kompetencia:

a) Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach:

žiak je schopný:

- analyzovať aktívnu a pasívnu komunikáciu s finančnými inštitúciami
- uviesť príklady situácií, v ktorých sú osoby alebo subjekty oprávnené získať osobné informácie/údaje.

b) Stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov:

žiak je schopný:

- vysvetliť základné práva a povinnosti spotrebiteľov na modelových situáciách (aj z pohľadu podnikateľa)
- rozoznať, identifikovať cenové triky a klamlivé a zavádzajúce ponuky

- identifikovať bežné typy spotrebiteľských a finančných podvodov, vrátane on-line podvodov.

c) Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi

žiak je schopný:

- vysvetliť dohľad nad finančným trhom v Slovenskej republike – Národná banka Slovenska ako „jednotné kontaktné miesto“
- vysvetliť rozdiel medzi Fondom ochrany vkladov a Garančným fondom investícií
- charakterizovať finančné inštitúcie a využívanie ich produktov a služieb cez internet.

d) Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

žiak je schopný:

- vysvetliť pojem pranie špinavých peňazí
- uviesť možnosti zamedzenia prania špinavých peňazí
- opísať postup oznámenia korupcie a oznámenia podvodu
- rozlišovať legálne a nelegálne podnikateľské aktivity.

2. Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

Čiastková kompetencia

a) Identifikovať zdroje osobných príjmov

žiak je schopný:

- rozlíšiť nominálnu mzdu, reálnu mzdu a cenu práce
- uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátne príspevky a sociálne dávky, príjem z podnikateľskej činnosti).

b) Vypracovať finančný plán

žiak je schopný:

- písať spôsoby krytia deficitu (úvery, splátkový predaj, leasing)
- zostaviť podnikateľský a finančný plán podniku – právnickej osoby
- vysvetliť možnosti, ako splácať dlhy
- navrhnúť spôsoby riešenia schodkového a prebytkového rozpočtu.

c) Vysvetliť daňový a odvodový systém

žiak je schopný:

- vysvetliť rozdiel medzi priamymi a nepriamymi daňami
- charakterizovať daňový a odvodový systém v Slovenskej republike

- identifikovať položky bežne odpočítavané z hrubej mzdy.

d) Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

žiak je schopný:

- vymedziť a porovnať právne formy pre oblasť podnikania.
- vyhľadať základné právne predpisy pre oblasť podnikania.
- opísať prejavy a dôsledky negatívnych javov, ako je korupcia, zneužívanie finančných prostriedkov EÚ, lobing, rodinkárstvo, nekalé marketingové aktivity a nelegálne podnikateľské aktivity, konštruktívne diskutovať o tom, ako sa k nim osobne postaviť a ako s nimi bojovať.
- vysvetliť postup založenia a vzniku živnosti alebo iného podnikateľského subjektu v styku s verejnou správou.

3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia

a) Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

žiak je schopný:

- vysvetliť obvyklé spôsoby nakladania s voľnými finančnými prostriedkami.
- zhodnotiť ako vplyva spotreba na úspory a/alebo investície.

b) Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

žiak je schopný:

- stanoviť si kroky na dosiahnutie krátko, stredne a dlhodobých finančných cieľov
- analyzovať vplyv inflácie najmä na hodnotu peňazí, príjem, kúpnu silu, výnosy z investícií
- rozlíšiť charakter práce finančného sprostredkovateľa, odborníka na finančné poradenstvo a daňového poradcu.

c) Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

žiak je schopný:

- vysvetliť tvorbu ceny na základe nákladov, zisku, DPH
- kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou a porozumieť úlohám marketingu.

d) Popísať používanie rôznych metód platenia

žiak je schopný:

- používať kurzový lístok pri výmene peňazí
- zvoliť vhodné platobné nástroje (bez/hotovostné úhrady, inkasá, platobné karty a pod.)
- vysvetliť rozdiel medzi využívaním osobného a podnikateľského účtu.

4. Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

Čiastková kompetencia

a) Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

žiak je schopný:

- vysvetliť algoritmus zloženého úročenia
- charakterizovať ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN), úrokovú mieru, fixáciu, predčasné splatenie úveru
- navrhnúť výber najvhodnejšieho finančného produktu vzhľadom na svoje potreby.

b) Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov

žiak je schopný:

- identifikovať rôzne druhy úverov a ich zabezpečenie (vrátane úverov na bývanie resp. hypotekárnych úverov)
- uviesť rozdiel pri poskytovaní úveru pre bežného občana a pre podnikateľa.

c) Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť

žiak je schopný:

- vysvetliť spôsoby vyrovnania opätovného zadlženia
- posúdiť účel vyhlásenia (osobného) bankrotu a jeho možné dôsledky na majetok, zamestnanosť, cenu a dostupnosť úverov
- zhrnúť práva dlžníkov a veriteľov, týkajúce sa zrážok zo mzdy a odňatia majetku v prípade nezaplatenia dlhu (exekúcia).

5. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi

Čiastková kompetencia

a) Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

žiak je schopný:

- uviesť rozdiel medzi sporením a investovaním
- vysvetliť, prečo je sporenie základným predpokladom pre investovanie.

b) Zhodnotiť investičné alternatívy

žiak je schopný:

- porovnať hlavné črty úročených účtov vo finančných inštitúciách (bežné účty, sporiace účty, termínované vklady)
- porovnať riziká a výnosy z rôznych typov investícií (vrátane výnosov z podnikateľskej činnosti a dôchodkového sporenia).

6. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastková kompetencia

a) Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

žiak je schopný:

- popísať výber vhodného poistného produktu s ohľadom na vlastné potreby.
- diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením.

b) Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením

žiak je schopný:

- demonštrovať na konkrétnom príklade, aké druhy verejného poistenia je potrebné platiť pri brigádnickej činnosti študentov
- charakterizovať dôchodkové poistenie – 1. pilier, 2. pilier a 3. pilier
- vedieť rozlíšiť verejné a komerčné poistenie.

c) Charakterizovať komerčné poistenie

žiak je schopný:

- uviesť druhy poistenia, ktoré sa môžu vzťahovať na náhodné poškodenie majetku alebo zdravia inej osoby
- vysvetliť rozdiel medzi poistením vlastného majetku a poistením zodpovednosti súvisiacej s vlastníctvom majetku
- vysvetliť podstatu a význam životného poistenia.

4 UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6403 L podnikanie v remeslách a službách

Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠKVP

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Mierová 1973/79 Humenné				
Názov ŠKVP	Podnikanie v remeslách a službách				
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby				
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách				
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – SKKR 4				
Dĺžka štúdia	2 roky				
Forma štúdia	večerná				
Iné	vyučovací jazyk - slovenský				
Štátny vzdelávací program		Školský vzdelávací program			
Vzdelávacie oblasti Obsahové štandardy	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín celkom	Vyučovaci predmet	Počet týž. vyučovacích hodín celkom	Disponibilné hodiny	
Jazyk a komunikácia	4	Všeobecné vzdelávanie – povinné predmety	8	4	
Zvuková rovina jazyka a pravopis		slovenský jazyk a literatúra	4		
Lexikálna rovina jazyka					
Morfologická rovina jazyka					
Syntaktická rovina jazyka					
Štylistická rovina					
Jazyková kultúra					
Komunikácia					
Čítanie s porozumením					
Literatúra v živote človeka					
Staroveká literatúra					
Stredoveká literatúra					
Humanizmus a renesancia					
Barok					
Literárny romantizmus					
Literárny realizmus a literárna moderna					
Slovenská a svetová literatúra medzi dvoma svetovými vojnami					
Súčasná literatúra					
Počúvanie s porozumením	anglický jazyk/nemecký jazyk/ruský jazyk	4			
Čítanie s porozumením					
Písomný prejav					
Ústny prejav	Občianska náuka	1	0,5		
Poznanky o krajinách študovaného jazyka					
Človek a spoločnosť					1
Človek - občan					
Ludské práva a slobody					
Ochrana spoločenských hodnôt a slobôd					
Filozofia a jej atribúty					
Religionistika					
Finančná gramotnosť					
Ako to vyzerá v historikovej dielni					Dejepis
Starovek	chémia	1	1		
Stredovek					
Slovensko v období stredoveku					
Novovek					
Habsburská monarchia v novoveku					
Zrod modernej doby					
Moderný slovenský národ					
Človek a príroda					1
Atómy , molekuly a periodická sústava prvkov					
Priebeh chemických reakcií					
Prvky a ich zlúčeniny					
Organické zlúčeniny					

Matematika a práca s informáciami	2		2	
Čísla, premenné, výrazy		matematika	1	
Rovnice, nerovnice a ich sústavy				
Funkcie				
Geometria				
Kombinatorika a teória pravdepodobnosti				
Základy štatistiky				
Práca s údajmi a informáciami				
Zdravie a pohyb	0			
Ľudský organizmus ako celok z hľadiska stavby a funkcie		Telesná a športová výchova	0	
Vplyv telesnej výchovy a športu na somatický, funkčný a zdravotný stav človeka				
Kondičná príprava a všestranne rozvíjajúce cvičenia a pohybové hry, športový tréning				
Základy techniky a taktiky vybraných športových odvetví, odborná terminológia, pravidlá				
Regenerácia, kompenzácia				
Poradové cvičenia				
Hygiena a bezpečnosť pri telesnej výchove a športe, základy prvej pomoci				
Šport a pobyt v prírode				
Disponibilné hodiny				
Teoretické vzdelávanie	5	Odborné vzdelávanie – povinné predmety	12	4
Ekonomika		Ekonomika	2,5	
Základy účtovníctva		Účtovníctvo	2	
Technika administratívy		Administratíva a korešpondencia	0,5	
Manažment		Podnikanie v remeslách a službách	2	
		Základy podnikateľského myslenia	1	
Praktická príprava	3			
Podnikateľské a manažérske činnosti		odborná prax – cvičná firma	3	
Administratívne činnosti				
Komunikácia				
Cvičná firma				
Disponibilné hodiny	4	Voliteľné predmety	-	8
		cvičenia z účtovníctva	1	
CELKOM	20		24	8

UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6403 L Podnikanie v remeslách a službách
Prehľad využitia týždňov

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb Mierová 1973/79, 066 01 Humenné		
Názov ŠkVP	PODNIKANIE V REMESLÁCH A SLUŽBÁCH		
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby		
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách		
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – SKKR 4		
Dĺžka štúdia	2 roky		
Forma štúdia	večerná		
Druh školy	štátna		
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk		
Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku		
	1.	2.	Spolu
Všeobecnovzdelávacie predmety	6	6	12
Jazyk a komunikácia			
slovenský jazyk a literatúra a)	2	2	4
anglický jazyk/ nemecký jazyk/ruský jazyk a)	2	2	4
Človek a spoločnosť			
dejepis	0,5	0	0,5
občianska náuka	0	0,5	0,5
Človek a príroda			
chémia	0,5	0,5	1
Matematika a práca s informáciami			
matematika a)	0,5	0,5	1
informatika a)	0,5	0,5	1
Zdravie a pohyb			
telesná a športová výchova	0	0	0
Odborné predmety	6	6	12
ekonomika	1	1,5	2,5
účtovníctvo	1	1	2
administratíva a korešpondencia	0,5		0,5
podnikanie v remeslách a službách	1	1	2
základy podnikateľského myslenia	1		1
obchodné právo			
odborná prax - cvičná firma	1,5	1,5	3
cvičenia z účtovníctva		1	1
	12	12	24
Prehľad využitia týždňov	1. ročník	2. ročník	
Vyučovanie podľa rozpisu	12	12	
Maturitná skúška	-	-	

Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory - večerné vzdelávanie:

a) Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných hodín minimálne 20 hodín a maximálne 30 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 640 hodín, maximálne 960 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- c) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- d) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ sú predmety slovenský jazyk a literatúra a prvý cudzí jazyk.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a ak súčasťou odborného vzdelávania nie je v odborných predmetoch aplikovaná informatika, vyučuje sa aj predmet informatika.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- k) Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke vzdelávania ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi teoretickým a praktickým vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

7 UČEBNÉ OSNOVY ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6403 L podnikanie v remeslách a službách

Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti	Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti	Schopnosti tvorivo riešiť problémy	Podnikateľské spôsobilosti	Spôsobilosti využívať informačné technológie	Spôsobilosti byť demokratickým občanom
Prehľad názvov predmetov	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií					
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety						
slovenský jazyk a literatúra	☺	☺	☺		☺	☺
anglický / nemecký jazyk	☺	☺	☺		☺	☺
ruský jazyk a)	☺	☺	☺		☺	☺
etická výchova/náboženská výchova						
dejepis	☺					☺
občianska náuka	☺	☺				☺
fyzika						
chémia	☺	☺	☺		☺	
matematika	☺	☺	☺	☺	☺	
informatika	☺	☺	☺	☺	☺	
telesná a športová výchova						
Povinné odborné predmety						
ekonomika			☺	☺	☺	☺
účtovníctvo	☺	☺	☺		☺	☺
marketing a manažment						
administratíva a korešpondencia		☺	☺		☺	☺
manažment osobných financií						
podnikanie v remeslách a službách	☺		☺	☺	☺	
základy podnikateľského myslenia	☺	☺	☺	☺		☺
obchodné právo						
občianska náuka	☺	☺				☺
odborná prax - cvičná firma	☺	☺	☺		☺	☺
Voliteľné predmety						
cvičenia z účtovníctva	☺	☺	☺		☺	☺

Kľúčové kompetencie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce, pri organizovaní rôznych slávnostných alebo výnimočných príležitostí, akcií alebo aktivít, mali by podporovať a rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť, učenie žiaka. Výchovné a vzdelávacie stratégie (ďalej len „VVS“) nie sú formulované ako ciele, konkrétne metódy, postupy, pokyny alebo predpokladané výsledky žiakov, ale predstavujú spoločný postup, prostredníctvom ktorého by učitelia doviedli žiakov k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.

VVS sú v našom školskom vzdelávacom programe stanovené pre každý vyučovací predmet a pre vybrané kľúčové kompetencie tak, ako to ukazuje tabuľka. Táto stratégia bola odsúhlasená všetkými predmetovými komisiami na škole.